

Academicianul Cristian Ioan Hera – personalitate simbol pentru științele agricole și silvice din România*

Acad. Doru Pamfil

În calitatea mea de președinte al Secției de științe agricole și silvice, îmi revine o sarcină dificilă, după alocuțiunile venite din partea celor trei Academii, de a evoca la ceas aniversar personalitatea academicianului Cristian Hera, considerat un simbol în domeniul nostru, pentru devoțiunea și profesionalismul său. Demersul meu este și mai dificil pentru că voi avea mereu impresia că am uitat să enumăr toate meritele și recompensele de care s-a bucurat până la această vârstă. Inclusiv cele de astăzi, când a fost decorat „Pentru merit” cu *Ordinul Național de Mare Ofițer* și medaliat de Academia de Științe a Moldovei, ambele ca răsplată pentru o viață consacrată cercetării, managementului academic și excelenței în știință și regret că Secția noastră nu poate acorda astfel de medalii.

Desigur, calitățile sale sunt multiple și în ansamblul lor definesc un model de savant, dedicat profesiei sale de agronom, cu o operă științifică remarcabilă în domeniul agrochimiei, dar și cu o strălucită carieră în posturi de conducere în instituții cu mare vizibilitate națională și internațională.

Privind retrospectiv traseul său profesional, nu poți decât să constăți că a fost unul de excepție, neegalat de predecesorii săi din acest domeniu. A avut șansa să fie în fruntea celor mai galonate instituții la care poate aspira un cercetător în domeniul agricol: director științific și director general la prestigiosul Institut de Cercetări pentru Cereale și Plante Tehnice Fundulea, președinte de Secție, președinte și președinte de onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvice, președinte și președinte de onoare la Secția noastră, vicepreședinte și președinte al Academiei Române.

Pentru vasta sa expertiză științifică a fost investit și cu alte funcții de răspundere din domeniul învățământului universitar la USAMV București (asistent, profesor, conducător de doctorat) sau la cel ministerial (vicepreședinte de Consilii MAPDR, ANCS-MEdC, MEdC, președinte al Consiliului Național de Etică MEdC etc.).

Remarcabil rămâne faptul că funcțiile avute nu l-au îndepărtat de activitatea sa de cercetare, care l-a consacrat nu numai în țară dar și în străinătate. La nivel internațional a îndeplinit, de asemenea, onorante funcții, dintre care amintesc doar pe cele de: director la Departamentul de cercetare al FAO/AIEA Viena, Austria, președinte al Comisiei a IV-a „Fertilitatea solului și nutriția plantelor” din cadrul Societății Internaționale de Știința Solului, vicepreședinte și președinte al Uniunii Europene a Academiei de Științe Agricole (UEAA), președinte al Centrului Științific Internațional pentru Îngrășăminte (CIEC), Viena, Austria etc.

Toate aceste funcții, îndeplinite cu succes, au fost fundamentate pe o extinsă operă științifică, cercetările sale fiind concretizate în peste 300 de articole publicate și 30 de cărți tipărite în edituri de prestigiu. A fost un neobosit organizator de reuniuni științifice și a avut ocazia să-și prezinte rezultatele cercetărilor la peste 90 de conferințe internaționale.

La o astfel de reuniune în Bulgaria, acum aproape 20 de ani, am avut și șansa să ne cunoaștem îndeaproape, întâlnire care s-a materializat ulterior cu recomandarea sa pentru alegerea mea în această prestigioasă Academie Română, unde am avut apoi șansa să-i urmez, recomandare pentru care îmi exprim încă o dată profunda mea recunoștință.

**Cuvânt rostit la simpozionul aniversar „Academicianul Cristian Hera la 90 de ani”
(18 decembrie 2023, Aula Academiei Române)*

Academicianul Cristian Hera va rămâne consacrat pentru contribuțiile sale originale, în special, pentru cele din domeniul științei solului, nutriției plantelor și al folosirii raționale a îngrășămintelor, dintre care consemnez doar câteva:

Este inițiatorul experiențelor de lungă durată cu îngrășăminte la nivel național.

A promovat conceptul de agricultură durabilă și performantă.

A fost inițiatorul utilizării tehnicilor nucleare în cercetările din agricultură.

A contribuit la perfecționarea metodelor de analiză a solului și de stabilire a necesarului de îngrășăminte.

A fundamentat unele aspecte teoretice și practice referitoare la evoluția fertilității solului, a calității recoltelor și la protecția mediului.

Pentru rezultatele cercetărilor sale a fost ales membru în numeroase societăți științifice din țară, Europa, Asia sau Statele Unite, fiind cooptat și ca membru în colectivele editoriale a unor importante publicații internaționale.

Aceste realizări, de-a lungul a peste 60 de ani de activitate profesională necontenită, au fost unanim apreciate și recompensate cu numeroase premii, distincții și onoruri naționale, universitare și academice, dintre care amintesc cele trei Ordine Naționale de Ofițer (2000), cel de Comandor (2003) și Cavaler (2013) și Decorația Regală Nihil Sine Deo (2012). Recunoașterea operei sale științifice a fost confirmată de toate cele patru universități din țară din Consorțiul Universităților de Științele Vieții care i-au acordat titlul de *doctor honoris causa*, alături de alte șapte universități din țară și străinătate, performanță unică pentru un agronom în țara noastră.

Enumerarea acestor merite și recompense primite pentru activitatea sa de excepție, care continuă chiar și în prezent la venerabila vârstă de 90 de ani, nu ar fi suficientă pentru a creiona profilul academicianului Cristian Hera fără a aminti și de latura sa umană. Cu o prezență impunătoare și cu calități morale demne de urmat, a fost mereu preocupat să promoveze excelența. S-a înconjurat de colaboratori competitivi, a ajutat la afirmarea tinerilor cercetători și a încercat, cu diplomatie, să rezolve inerentele dispute din lumea academică sau cea administrativă. Nu a uitat să-și omagieze predecesorii, pe cei care l-au ajutat în desăvârșirea

performanțelor sale și a editat numeroase volume dedicate unor personalități din Secția noastră, inclusiv, recent (2021), o memorabilă *Istorie a științelor agricole și silvice din România*.

Cel pe care îl aniversăm cu această ocazie poate fi considerat un simbol și un model demn de urmat pentru cei care aspiră la valorile academice supreme, un profil de savant autentic cu care Secția de științe agricole și silvice a Academiei Române se va putea mândri în paginile sale de istorie, prezentă și viitoare.

Doresc academicianului Cristian Hera multă sănătate și puterea de a continua seria realizărilor remarcabile care îl definesc și care au fost doar sintetic prezentate, urmând a fi detaliate în recenta publicație care i-a fost dedicată *Experiențe de lungă durată cu îngrășăminte – 55 de ani în România* și care urmează a fi prezentată ca lansare de carte.

Doresc sărbătoritului din partea mea și a colegilor de Secție să aibă parte de sărbători fericite, bucurii alături de cei dragi și pentru că azi este chiar ziua aniversară un tradițional „La mulți ani!”, până la viitoarea aniversare centenară.

Urmează o lansare a unui volum dedicat sărbătoritului nostru, academicianul Cristian Hera, care este și coautor, intitulată *Experiențe de lungă durată cu îngrășăminte – 55 de ani în România*, lucrare coordonată de colegul meu, prof. Mihai Rusu de la USAMV Cluj-Napoca, membru titular al ASAS.

Este o lucrare vastă, de 693 pagini, publicată de Editura Academiei Române, cu 23 de referate științifice la care au contribuit 46 de autori din toată țara.

Este un volum care se adaugă celor peste 600 de experiențe la nivel mondial, identificate de autori ca fiind dedicate acestui subiect.

Desigur, puține dintre ele trec de 50 de ani, iar rezultatele comunicate au astfel o și mai mare valoare științifică, teoretică și practică, pentru sustenabilitatea sistemelor de producție. Informațiile publicate, concluziile și bibliografia vor oferi date prețioase specialiștilor din țară și străinătate. Felicităm întregul colectiv de autori pentru aceste realizări, cu speranța că ele vor putea fi continuate.